

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/10/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123204520
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3123204520.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v právnej veci žalobcu Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, IČO: 00 166 073, Bratislava, Račianska 71 proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpený LEGAL CARTEL s.r.o., Bratislava, Na Hrebienku 5433/40, IČO: 36 677 175, o zaplatenie 65.166 eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 4. júla 2024, č. k. 15C/35/2023-209, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. a súvisiacom výroku o náhrade konania, teda výroku III. **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 63.930 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcu zaviazal voči žalovanému k náhrade trov konania v rozsahu 96,20 %. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 64 ods. 6, 7 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov, ďalej ust. § 420 ods. 1, 2, § 440, § 444, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2, § 113 OZ, ďalej ust. § 193 CSP, ako aj § 2 ods. 2, § 3 ods. 1, 2, 3, § 4 ods. 1, 2, 3, § 5 ods. 1, 2, § 7 ods. 1, 6, § 8 ods. 1, 2, 4, § 9 ods. 1, 3 a § 10 ods. 1 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.10.2020, bol žalovaný uznaný vinný zo spáchania úmyselného zločinu zneužitia právomoci verejného činiteľa a tiež zo spáchania neobľúbivostného prečinu ublíženia na zdraví na tom skutkovom základe, že ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže, zaradený vo funkcii referenta dňa 03.10.2016 približne o 09:41 hod. v ÚVTOS a ÚVV Ilava počas toho, ako D. E. odvádzal z vychádzkového dvorca do cely na chodbe, po tom, čo sa poškodený dostal do stavu bezvedomia v dôsledku použitia hmatov, chvatov, úderov a kopu, i napriek tomu, že už bola zaistená bezpečnosť obžalovaného a druhého príslušníka zboru proti útokom zo strany poškodeného a bezprostredne zo strany poškodeného nehrozil žiaden útok alebo nebezpečenstvo, v rozpore so svojimi oprávneniami opakovane bezvládne ležiaceho poškodeného nohou kopal stredne veľkou až veľkou silou do oblasti hlavy, čím mu mohol spôsobiť poškodenie mozgu, pričom mu spôsobil mnohopočetné odreniny temporoparietálne vpravo a zhoršenie už vzniknutého otrasu mozgu tretieho stupňa. Zároveň následne po použití donucovacích prostriedkov po tom, ako obžalovaný zistil, že poškodený je v bezvedomí, v rozpore so svojou dôležitou povinnosťou neposkytol poškodenému prvú pomoc v súlade s požiadavkou lege artis napriek tomu, že na jej poskytnutie bol

vyškolený svojím zamestnávateľom, pretože poškodenému, ktorému zapadol po obrátení na chrbát jazyk, nespríechodnil dýchacie cesty zaklonením hlavy, tak sa koreň jazyka oddialil, v dôsledku čoho došlo u poškodeného k asfyxii, ktorá viedla k bdelej kóme, z ktorej sa poškodený doposiaľ neprebral, pričom ide o nezvratný stav s následkom trvalého poškodenia funkcie mozgu a jej šedej hmoty.

3. F. E., ako matka poškodeného D. E., bola ustanovená za opatrovníčku v trestnom konaní uznesením Okresného súdu Trenčín, pričom táto si uplatnila náhradu škody vo výške počtu bodov, ktoré stanovil znalec v znaleckom posudku titulom zranení jej syna a navrhla, aby žalovaný bol zaviazaný v odsudzujúcom rozsudku na náhradu tejto škody. Poškodený D. E. bol s nárokom na náhradu škody odkázaný výrokom odsudzujúceho trestného rozsudku na civilný proces. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 20.05.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23.06.2021, súd ustanovil D. E. opatrovníka v osobe jeho matky F. E., ktorá bola oprávnená podať žalobu na súd a zastupovať ho v civilnom konaní poškodeného ako svojho syna o priznanie nároku na náhradu škody spôsobenú mu skutkom, ku ktorému došlo dňa 03.10.2016, pričom zároveň bola oprávnená poveriť zastupovaním iný subjekt, najmä advokáta. F. E. splnomocnila advokáta G. G. H., aby ju zastupoval vo veci uplatnenia náhrady škody na zdraví jej syna D. E. plnomocenstvom zo dňa 10.11.2021.

4. Dňa 06.04.2021 bol ministerstvo spravodlivosti doručené podanie označené ako žiadosť o oznámenie stanoviska k mimosúdneho uspokojeniu nároku, pričom ustanovená opatrovníčka poškodeného si uplatnila v mene poškodeného nárok na náhradu škody na zdraví vo výške 75.055 eur (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá mala byť spôsobená poškodenému trestným činom žalovaného). Z obsahu o oznámení výsledku prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 12.05.2022 vyplýva, že dňa 13.10.2021 bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená žiadosť poškodeného o odškodnenie v zmysle zákona č. 274/2017 Z. z. Z oznámenia o prerokovaní žiadosti zo dňa 12.05.2022 vyplýva, že dňa 07.12.2021 bolo Ministerstvu spravodlivosti doručené podanie poškodeného zo dňa 02.12.2021 s tým, že vo veci žiadosti o odškodnenie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 15.12.2021 poškodenému odškodnenie nepriznalo, keďže žiadosť bola podaná po uplynutí zákonnej lehoty na uplatnenie žiadosti v zmysle § 15 ods. 2 zákona 274/2017 Z. z. Listom zo dňa 12.05.2022 ministerstvo spravodlivosti oznámilo žalovanému, že posúdilo nárok na náhradu škody v zmysle § 64 zákona č. 4/2001 Z. z., za túto škodu zodpovedá štát s tým, že zároveň uviedlo, že bude uhradená škoda vo výške 65.166 eur titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorá bola spôsobená poškodenému trestným činom žalovaného. Žalobca náhradu škody plnil na základe bodového ohodnotenia náhrady za SSÚ znaleckým posudkom vypracovaným A. G. D., znalcom zo dňa 29.08.2019 a znaleckého posudku zo dňa 17.04.2017 rovnakého znalca, ktorého súčasťou bolo okrem iného aj určenie výšky náhrady za bolesť. Listom zo dňa 16.08.2020, ktorý bol žalovanému doručený 22.08.2022 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie sumy 65.166 eur, ktorá je predmetom tohto sporu, do 30 dní od doručenia výzvy.

5. Súd predmetný nárok posúdil ako nárok žalobcu voči žalovanému podľa § 440 Občianskeho zákonníka, teda ako regresný postihový nárok, kedy právnym základom postihu je zodpovednosť za škodu postihovateľa štátu a postihovaného žalovaného. Zákon č. 4/2001 Z. z. síce neobsahuje úpravu regresného postihu, ale to neznamená, že by štátu z tohto dôvodu nepatriilo postihové právo proti žalovanému, pretože ustanovenie § 440 OZ dolieha na prípady, keď niet špeciálnej úpravy regresu v občianskoprávných vzťahoch. Predpokladom uplatnenia postihu je vznik škody tretej osobe, za ktorú zodpovedá postihovateľ aj postihovaný, to, že postih smeruje proti osobe, ktorej zavinením bola škoda spôsobená, a to, že nárok poškodeného zanikol v dôsledku plnenia zo strany postihovateľa. Všetky predpoklady sú v danej veci splnené. Poškodenému vznikla škoda na zdraví, pričom z rozsudku Okresného súdu Trenčín, vyneseneho v trestnom konaní vyplýva, že za túto škodu zodpovedá postihovateľ aj postihovaný. Zodpovednosť štátu ako postihovateľa je výslovne založená ustanovením § 64 ods. 6 zákona č. 4/2001, pretože išlo o škodu, ktorá bola spôsobená žalovaným ako príslušníkom ZVJS v rámci zabezpečenia výkonu trestu odňatia slobody až na časť škody v podobe otrasu mozgu tretieho stupňa s tým, že táto škoda nebola poškodenému spôsobená v dôsledku oprávneného zákroku príslušníka zboru, ktorá skutočnosť by zodpovednosť štátu vylučovala, ale v dôsledku trestného činu príslušníka zboru, pri ktorej v zmysle § 64 ods. 6 uvedeného zákona je zodpovednosť štátu daná. Táto zodpovednosť štátu je objektívna, bez ohľadu na zavinenie. To, že v prejednávanej veci za škodu zodpovedá štát, nebolo medzi stranami sporné. Okrem toho za túto škodu zodpovedá aj žalovaný ako postihovaný, pričom jeho zodpovednosť je založená ustanovením § 420 ods. 1 OZ. Škodu na zdraví žalovaný spôsobil zavineným protiprávnym konaním, ktoré malo znaky úmyselného a nedbanlivostného

trestného činu. Keďže konanie žalovaného naplnilo skutkové znaky trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa a ublíženia na zdraví, toto predstavovalo vybočenie z plnenia úloh, ktoré mal ako príslušník ZVJS pre svoj služobný úrad realizovať. Preto nemožno hovoriť o zodpovednosti príslušného zamestnávateľa ako subjektu, ktorý používal žalovaného na plnenie svojich úloh tak, ako to predpokladá § 420 ods. 2 OZ, ale nastupuje tu priama zodpovednosť príslušníka. Exces vymedzuje ustanovenie § 420 OZ, pričom aj odsudzujúci rozsudok vymedzuje, že išlo o úmyselné konanie žalovaného, spočívajúce v pokuse spôsobiť poškodenému ťažkú ujmu na zdraví, ktoré konanie smerovalo k poškodeniu mozgu. Konanie žalovaného bolo realizované v mieste a čase výkonu jeho služobných úloh, avšak takéto konanie žalovaného nemá vecný a účelový vzťah k plneniu jeho služobných úloh. Preto vzhľadom na exces zo strany žalovaného, ktorý súd prvej inštancie presne špecifikoval v bode 10 odôvodnenia svojho rozsudku, súd prvej inštancie skonštatoval aktívnu vecnú legitimitáciu štátu ako postihovateľa, ktorého zodpovednosť je daná v zmysle § 64 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z., ako aj pasívnu legitimitáciu žalovaného ako postihovaného, ktorého priama zodpovednosť je daná ustanovením § 420 ods. 1 OZ. Z potvrdenia štátnej pokladnice (č. l. 19) vyplýva, že dňa 25.05.2020 bol zadaný príkaz na úhradu náhrady škody v prospech poškodeného D. E. s tým, že realizácia transakcie, na základe ktorej bola vyplatená poškodenému suma 65.166 eur, vyplýva z výpisu z výdavkového účtu ministerstva spravodlivosti. Rozsah postihovaného nároku je potom daný rozsahom vyplatených náhrady škody.

6. Ďalej súd v konaní zameraný na dokazovanie na skúmanie splnenia podmienok nároku na náhradu škody, pretože právne postavenie postihovaného žalovaného je rovnaké ako v prípade, kedy nárok na náhradu škody voči nemu uplatňoval priamo poškodený. To znamená, že musí mať zachované všetky námietky, ktoré by inak mohol uplatniť v spore proti poškodenému, a to aj v zmysle vznesenej námietky premlčania. Žalovaný sa vo svojich vyjadreniach stotožnil s právnym posúdením nároku v zmysle § 440 OZ ako regresného nároku, ktoré súd prezentoval v rámci predbežného právneho posúdenia. Žalovaný sa bránil tým, že žalobca poškodenému vyplatil premlčaný nárok na náhradu škody. Súd mal za to, že nárok poškodeného nebol premlčaný. Uplatnenie náhrady škody v trestnom konaní voči žalovanému ako osobe, ktorá škodu spôsobila ustanovenou opatrovníčkou poškodeného dňa 02.10.2017, nemá za následok spočívajúce premlčacej doby plynúcej pre uplatnenie toho istého nároku poškodeného na náhradu škody voči žalobcovi po dobu trvania trestného konania. Dňom 02.10.2017 došlo k uplatneniu nároku na náhradu škody len voči žalovanému a nie voči žalobcovi. Uplatnenie nároku voči jednému zodpovednému subjektu automaticky nepredstavuje spočívajúce premlčacej doby týkajúcej sa druhého subjektu. Keďže si poškodený v trestnom konaní, zastúpený svojou opatrovníčkou, uplatnil nárok len voči žalovanému, k spočívaniu premlčacej doby došlo len vo vzťahu k nemu, a nie vo vzťahu k žalobcovi. Otázkou je, kedy začala plynúť premlčacia doba vo vzťahu k nároku poškodeného voči žalobcovi. Súd poukázal na ust. § 113 OZ, kedy vzhľadom na zdravotný stav poškodeného a jeho neschopnosť riadne uplatňovať svoje právo na náhradu škody mu bola ustanovená opatrovníčka v trestnom konaní uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.10.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13.12.2016. Ako vyplýva z obsahu odsudzujúceho trestného rozsudku, ako aj znaleckých posudkov a vyjadrenia znalca, k poškodeniu zdravia poškodeného D. E. došlo dňa 03.10.2016. Od tohto momentu sa poškodený nachádzal v bdelej kóme prakticky vo vegetatívnom stave. Nebol schopný hovoriť, myslieť, čítať, písať a je odkázaný na 24-hodinovú starostlivosť. Vzhľadom na zdravotný stav poškodeného, ktorý je dôsledkom vážneho poškodenia mozgu, a ktorý pretrváva od 03.10.2016 doposiaľ, je namieste aplikovať § 113 OZ a konštatovať, že až do ustanovenia opatrovníka Okresným súdom Žiar nad Hronom pre účely uplatnenia práva na náhradu škody na zdraví spôsobenej skutkom žalovaného, nezačala plynúť poškodenému premlčacia doba. Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 20.05.2021 o ustanovení opatrovníčky nadobudlo právoplatnosť 23.06.2021. Premlčanie nároku poškodeného voči žalobcovi nezačalo plynúť skôr ako 24.06.2021. Pokiaľ sa žalovaný bránil tým, že poškodený nebol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, súd uvádza, že zmyslom ustanovenia § 113 OZ je slúžiť na ochranu osôb, ktoré nie sú vzhľadom na svoj stav schopné samé uplatňovať svoje právo, akým je aj prípad poškodeného. Opatrovník, ustanovený podľa § 29 OZ je fakultatívny opatrovník a má tiež povahu zákonného zástupcu s tým, že ust. § 113 sa vzťahuje na práva osôb, ktoré musia mať zákonného zástupcu, pričom toto ustanovenie nerozlišuje, či sa jedná o obligatórneho alebo fakultatívneho súdom ustanoveného opatrovníka. Vo veci uplatnenia náhrady škody na zdraví až do jeho ustanovenia teda nemohla poškodenému začať plynúť premlčacia doba. Táto začala plynúť až v júni 2021 a takto ustanovený opatrovník uplatnil u žalobcu právo na náhradu škody podaním zo dňa 13.10.2021, pričom nárok bol uplatnený v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, plynúcej od 24.06.2021, teda včas. V tom čase už bolo jasné, že škoda vznikla, kto za ňu zodpovedá a súčasne bol ustálený zdravotný stav poškodeného. Dňom 13.10.2021 došlo k riadnemu uplatneniu nároku na

náhradu škody na zdraví poškodeným D. E. voči žalobcovi a neobstoja námiety žalovaného, že nárok uplatnila neoprávnená osoba. Ustanovenie matky poškodeného ako opatrovníčky a splnomocnenie advokáta bolo riadne preukázané. Súd počítal premlčaciu dobu od 24.06.2021 do uplatnenia práva podaním, doručeným 13.10.2021 a nie od podania doručeného žalobcovi 06.04.2021, keďže dňa 06.04.2021 opatrovníčka nebola oprávnená konať za poškodeného, keďže túto možnosť nadobudla až na základe uznesenia právoplatného 23.06.2021. Preto nemohlo obstať počítanie premlčacej doby tak, ako to učinil žalovaný, a síce od 03.10.2016, kedy došlo k spáchaniu trestného činu na poškodenom, ani dňom 17.04.2017, kedy mal byť spracovaný znalecký posudok v trestnom konaní, či od ustanovenie opatrovníčky v trestnom konaní, pretože toto ju neoprávnilo uplatniť si náhradu škody aj voči žalobcovi. Aj za predpokladu, že by súd nepoužil ustanovenie § 113 OZ a pripustil by, že premlčacia doba plynula, súd konštatuje, že premlčacia doba ohľadom nároku poškodeného voči žalobcovi mohla začať plynúť najskôr od právoplatnosti odsudzujúceho trestného rozsudku, teda dňom 08.10.2020, kedy do uplatnenia dňa 13.10.2021 by opäť premlčacia doba bola dodržaná. Až z právoplatného rozsudku bolo možné vymedziť to, že konaním žalovaného došlo k takému závažnému poškodeniu zdravia D. E., za ktoré zodpovedá štát. Otázkou, ktorú až právoplatne odsudzujúci rozsudok napevno ustálil, bolo to, či a v akom rozsahu poškodenie zdravia je následkom zákonného služobného zákroku, a či a v akom rozsahu je poškodenie zdravia poškodeného následkom trestného činu. V zmysle § 64 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. platí, že za škodu spôsobenú oprávneným zákrokom príslušníka zboru žalobca nezodpovedá. Táto skutočnosť má zásadný vplyv na vyvedenie zodpovednosti štátu a bola ustálená až právoplatným rozsudkom. Špecifikom konania žalovaného bol totiž fakt, že do určitého okamihu bolo konanie žalovaného súdom vyhodnotené ako oprávnený služobný zákrok a až následne ako trestný čin. To znamená, že obe konania sa prelínali a súd v trestnom konaní mohol definitívne vymedziť, ktoré konanie žalovaného bolo súladné so zákonom. Plynutie premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 OZ je podmienené vedomosťou poškodeného nielen o škode, ale aj o tom, kto za ňu zodpovedá. Pokiaľ žalovaný namietal postup žalobcu, že si sám kvalifikoval náhradu škody a svojvoľne vyplatil škodu, posudzujúc ju podľa zákona č. 4/2001 Z. z. zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by podmienkou uplatnenia nároku bolo aj uvedenie zákonných ustanovení, podľa ktorých si poškodený svoj nárok uplatňuje. Skutočnosť, že nárok na náhradu škody neobstál podľa zákona č. 274/2017 neznamená, že nie je daná zodpovednosť štátu podľa iného zákona. Okrem toho poškodený netrval výlučne na náhrade škody podľa zákona č. 274/2017, ale výslovne uvádzal, že skutočnosť, že náhradu škody nemožno priznať podľa tohto zákona, nezabavuje štát povinnosti uspokojiť náhradu škody, teda sám predpokladal, že existuje zodpovednosť štátu aj na základe inej paralelnej zákonnej konštrukcie, preto súd žiadne svojvoľné konanie na strane žalobcu nezistil s tým, že nárok bol v žalobe skutkovo vymedzený riadne a otázka právneho posúdenia je vecou súdu.

7. Žalovaný spochybňoval splnenie podmienok vzniku zodpovednosti, ktorá bola poškodenému vyplatená žalobcom. Súd mal za to, že v prejednávanej veci je daná zodpovednosť žalobcu podľa § 64 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z., ako aj žalovaného podľa § 420 ods. 1 OZ. Porušenie právnej povinnosti mal súd preukázané z právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku. Ďalej mal súd za preukázané na strane poškodeného aj vznik škody na zdraví v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného. Vznik škody na zdraví u poškodeného mal súd preukázané z právoplatného odsudzujúceho rozsudku, ale aj z dokazovania vykonaného v tomto spore. Súd prvej inštancie poukazoval na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.11.2011, sp. zn. I.ÚS 269/2011-55 s tým, že záväznosť rozsudku vydaného v trestnom konaní znamená aj záväznosť v otázke existencie zavineného protiprávneho konania vzniku škodlivého následku a príčinnej súvislosti medzi nimi (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III.ÚS 507/2013 zo dňa 29.05.2014). Vznik škody je jedným z predpokladov naplnenia skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví. Následne sa súd prvej inštancie v bode 14 dôsledne zaoberal rozsahom poškodenia, ktoré bolo preukázané vykonaným dokazovaním v rámci trestného konania, ako aj v rámci konania pred súdom prvej inštancie s tým, že v konečnom dôsledku znalec opísal stav na strane poškodeného ako stav bdelej kómy, ktorý je nezvratný, bez možnosti zlepšenia s tým, že poškodený je natrvalo neschopný hovoriť, čítať, písať, komunikovať, artikulovať, len so schopnosťou prijímať potravu, vylučovať, s nutnosťou použitia invalidného vozíka a odkázanosťou na 2-hodinovú starostlivosť inej osoby. Tento odborný záver nebol vyvrátený žiadnymi inými vykonanými dôkazmi.

8. Následne sa súd prvej inštancie v bode 15 zaoberal samotnou výškou náhrady škody, ktorú znalec A. G. D. v znaleckom posudku vyčíslil v rámci bodového ohodnotenia za bolesť ako škodu na zdraví trestným činom žalovaného a tiež v bode 16 rozsahom poškodení na strane poškodeného spôsobom

bodového ohodnotenia s tým, že u poškodeného sa v konečnom dôsledku jedná o mimoriadne závažné poškodenie zdravia, ktoré ho vyraduje z aktívneho spoločenského, pracovného, kultúrneho života, je v stave úplnej odkázanosti na pomoc iných ľudí, na opateru v najelementárnejších potrebách, a preto počet bodov v celkovej výške 3120 bodov sa súdu javí ako primeraným odškodnením.

9. Čo sa týka samotnej výšky náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, toto sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu za 1 bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Pre vznik nároku na bolestné a SSÚ nie je rozhodujúca len škodová udalosť, ale tiež okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode, o jej výške s tým, že táto býva poškodenému zrejma až po ustálení zdravotného stavu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/295/2009). Ustálenie zdravotného stavu bolo znalcom určené na obdobie bezprostredne po incidente v októbri 2016. Nárok na bolestné vznikol v roku 2016 a rozhodujúca je tak suma 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve, ktorá tak činí 17,66 eur za 1 bod, a preto bolestné predstavuje spolu 8.830 eur (500 bodov x 17,6 eur a 55.099,20 eur, to znamená 3120 bodov x 17,66 eur, spolu vo výške 63.929,20 eur, po zaokrúhlení 63,930 eur). Keďže nebolo preukázané, že by žalovaný čo i len časť tejto sumy titulom regresného postihu zaplatil, súd žalobe v tejto časti vyhovel a vo zvyšku, kde sa žalobca domáhal 50 % z bolestného za položku 223 otras mozgu tretieho stupňa ako nedôvodnú zamietol. Súd zaviazal žalovaného na plnenie v lehote 15 od právoplatnosti rozsudku, pričom zohľadnil výšku sumu, a to tak, aby úhradu z praktických dôvodov bolo možné realizovať včas.

10. Pokiaľ žalovaný v konaní namietal znalecký posudok A. G. D., ktorý podľa neho bol vypracovaný z nezákonne získaných dôkazov, súd konštatuje, že takéto námietky znalecký posudok nediskvalifikujú, keď s otázkou zákonnosti dôkazov sa vysporiadal trestný súd podrobne tak, že ich za nezákonne získané, a teda nepoužiteľné nepovažoval. Krajský súd v Trenčíne v uznesení, č.k. 2To/129/2020 odvolanie žalovaného proti prvostupňovému odsudzujúcemu rozsudku zamietol a vypořiadal sa s rovnakými námietkami žalovaného, kde bolo konštatované, že kamerovo-obrazový záznam sa vykonával v súlade so zákonom transparentným spôsobom a bez známkov neprípustnej manipulácie. Znalec k pôvodnému znaleckému posudku vypracoval doplnok, svoje odborné závery predniesol a dovysvetľoval presvedčivým spôsobom na pojednávaní, pričom z posudkov a jeho výsluchu ako celku vyplýva, že sa pri formulovaní znaleckých záverov opieral primárne o zdravotnú dokumentáciu poškodeného, ktorého osobne vyšetril a tiež bol oboznámený s ústavným kamerovým záznamom, ktorého zabezpečenie bolo vykonané v trestnom konaní. Súd sa tiež nestotožnil s námietkami žalovaného ohľadom priznania náhrady za bolesť a SSÚ z dôvodu, že tieto neboli vyčíslené lekárskeho posudkom, ale znaleckým posudkom. Poukázal na nález ústavného súdu III.ÚS 341/2007 s tým, že samotný lekárskeho posudok je dôkazom o tom, že poškodený ako žiadateľ utrpel poškodenie zdravia, s ktorým zákon spája nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Jedinou požiadavkou pri spracovaní lekárskeho posudku je, aby ho spracoval posudzujúci lekár teda lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví, avšak bez ohľadu na jeho prax v odbore, pričom je ponechaná zákonná možnosť na preverenie správnosti lekárskeho posudku vypracovaného posudzujúcim lekárom, z čoho možno vyvodit', že činnosť znalcov plní v lekárskej posudkovej činnosti kontrolnú funkciu. Lekársky posudok je tak jedným, nie však jediným dôkazným prostriedkom, ktorým účastník môže preukázať dôvodnosť svojho nároku. Opačný postup by bolo v rozpore s judikatúrou ústavného súdu, ktorá kladie dôraz pri rozhodovaní všeobecných súdov na princíp riadneho a spravodlivého procesu. Z ust. § 7 zákona č. 437/2004 Z. z. nevyplýva, že by sa nárok na náhradu škody poškodeným musel uplatniť výlučne a len na základe lekárskeho posudku ošetrojúceho lekára bez možnosti použitia znaleckého posudku. Čo sa týka bodového ohodnotenia, ktoré nebolo formálne poňaté do znaleckého posudku, ale bolo vypracované znalcom A. G. D. na samostatnej listine, aj takýto dôkaz súd hodnotí ako spôsobilý podklad pre priznanie tejto náhrady. Táto listina má charakter odborného vyjadrenia odborne spôsobilej osoby, ktorú odbornú spôsobilosť garantuje jej zápis do zoznamu znalcov. Tento dôkaz v spojení s jeho doplneným znaleckým posudkom č. 3/2024, ako aj závermi doplnenými počas výsluchu znalca na pojednávaní dávajú ucelené odpovede na odborné otázky, podstatné pre posúdenie tohto nároku.

11. Pokiaľ ďalej žalovaný namietal, že bodové ohodnotenie náhrad bolo vykonané tým istým znalcom, ktorý ustaloval a hodnotil poškodenie zdravia D. E., táto námietka je neopodstatnená, pretože takýto jediný postup má ración. Nie je dosť dobre možné logicky zdôvodniť postup, ktorý by súd ustanovil jedného

znalca na to, aby ustálil a zhodnotil poškodenie zdravia vzniknuté protiprávnym konaním žalovaného a ďalšieho znalca, ktorý by vyčíslil bodové ohodnotenie poškodeného zdravia. Čo sa týka ďalších námietok zo strany žalovaného, je potrebné si uvedomiť, že znalecký posudok, ak bol aj vypracovaný až po vyplatení náhrady škody, pričom tento nekonštituje žiaden nárok na náhradu škody, ale hodnotí už vzniknutú škodu a deklaruje jej výšku. Nárok poškodenému nevzniká spracovaním znaleckého posudku, pretože tento tu bol v čase jeho výplaty poškodenému v roku 2022 bez ohľadu na jeho spracovanie. Čisto teoreticky by štát mohol vyplatiť škodu D. E. bez akéhokoľvek znaleckého posudku. Pokiaľ ďalej žalovaný namietal, že znalecké posudky majú povahu súkromných znaleckých posudkov a neobsahujú doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov nepravdivého znaleckého posudku, je pravdou, že tieto znalecké posudky takúto doložku nemajú, avšak tento formálny nedostatok bol opätovne zhojený na pojednávaní vyhlásením znalca, kde bol vypočutý, kedy si uviedol, že si je vedomý možnosti následkov vedome nepravdivého a podaného znaleckého posudku (viď napríklad nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. II.ÚS 3020/2008).

12. Žalovaný až v záverečnej reči vzniesol dve námietky proti znaleckému posudku a síce nemožnosť priznať bolesť za položku 223 a 225 a nemožnosť priznania náhrady za SSÚ za položku 253, avšak tieto námietky na rozdiel od ostatných námietok žalovaného boli prvýkrát produkované až v záverečnej reči, neboli obsiahnuté v písomných vyjadreniach, ani neodznali na pojednávaní počas výsluchu znalca, z čoho teda vyplýva, že na ne nemohol reagovať ani žalobca, ani znalec. Záverečná reč nemá slúžiť na to, aby strany prednášali novú argumentáciu, na ktorú už nie je priestor reagovať. Na druhej strane, aj pokiaľ by súd na tieto námietky prihliadol, neboli by spôsobilé privodiť iné závery, ako už boli vyššie prezentované. Následne sa súd prvej inštancie s týmito námietkami vysporiadal v bode 21 svojho odôvodnenia.

13. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP, kedy vyčíslil úspech žalobcu a žalovaného a dospel k záveru, že čistý úspech žalobcu tak predstavuje 98,10 %, a preto bol žalovaný zaviazaný k náhrade trov konania voči žalobcovi v tomto rozsahu.

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to proti vyhovujúcim výrokom I., III. podal včas odvolanie žalovaný, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V prvom rade namietal spôsob, akým súd prvej inštancie posúdil jeho námietku premlčania vznesenú v konaní, ktorý túto považoval za nedôvodnú a mal za to, že nárok voči žalovanému bol uplatnený včas. Namietal konštatovanie súdu prvej inštancie, že keďže poškodený si v trestnom konaní zastúpený opatrovníčkou uplatnil nárok len voči žalovanému k spočívaniu premlčacej doby došlo len vo vzťahu k nemu. Toto tvrdenie môže obstáť vo vzťahu k existencii § 64 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z., v zmysle ktorého štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú zborom alebo jeho príslušníkmi v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom. Z tohto potom vyplýva, že žalovaný nebol a nie je zodpovedný za škodu voči poškodenému, pretože za ňu zodpovedá štát. Zotrvával na svojom tvrdení, že žalobca vyplatil poškodenému náhradu škody, ktorá bola premlčaná. Premlčacia doba začala plynúť deň nasledujúci po dni, keď došlo k škodovej udalosti. Neobstojí teda záver súdu prvej inštancie, že až z právoplatného rozsudku bolo možné vymedziť to, že konaním žalovaného došlo k takému poškodeniu zdravia D. E., za ktoré zodpovedá štát. Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o okolnostiach vzniku škody, ktoré mu pomôžu urobiť si dodatočne pravdepodobný úsudok o tom, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá. Nie je teda rozhodujúcou skutočnosťou to, že začiatok premlčacej doby je nutné viazať na okamih zistenia rozsahu škody. Zo znenia § 106 OZ takáto vedomosť nevyplýva, resp. nie je vyžadovaná. Vyžaduje sa len znalosť o tom, že k škode došlo, kto za ňu zodpovedá, v tomto prípade štát s tým, že žalobca v roku 2022 vyplatil premlčaný nárok, nakoľko škoda vznikla v roku 2016 a nasledujúci deň po dni škodovej udalosti bolo zrejmé, kto škodu spôsobil a kto za ňu zodpovedá. Nebol preto správny záver súdu prvej inštancie, že začiatok plynutia premlčania sa viaže na deň právoplatnosti uznesenia okresného súdu zo dňa 30.05.2019, a preto súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Ďalej namietal priznanie položky číslo 233 - otras mozgu. Nie je sporné, že znalecký posudok bol vypracovaný A. G. D., v ktorom stanovil počet bodov za položku 233 s tým, že tento posudok nebol overený ani neurológom, ani chirurgom s pracoviskom, kde bol zaradený poškodený ošetrený alebo vyšetrený, v tomto prípade pracovisko v I. J. K. I. L.. Poprel tvrdenie súdu, že znalec poškodeného ošetril. Z obsahu znaleckého posudku však vyplýva, že znalec osobne nevyšetřil poškodeného, pretože tento bol vyšetřený A. A. M., A. N. O., C. C., A. H., A. P., A. A. Q., A. R. C., A. S. D., A. Q., A. H., A. N., A. D.. Tieto mená vyplývajú z lekárskeho správ, ktoré sú súčasťou

podkladov k znaleckému posudku, pričom ani jedno meno nie je A. D.. Je teda nutné konštatovať, že znalec nevyšetroval poškodeného, čiže nie je daný hmotnoprávny predpoklad k priznaniu položky číslo 223. Ak by aj bolo pripustené, že znalec ošetril poškodeného, nie je chirurgom z pracoviska I. K. I. L. alebo T. I. F.. Preto nie je splnená hmotnoprávna podmienka na priznanie položky číslo 233. Namietal rovnako priznanie položky číslo 225, kedy podľa jeho názoru súd rezignoval na pomerne rozsiahlu argumentáciu žalovaného, pretože žalovaný je toho názoru, že bdelú kómu nie je možné pričítať ako náhradu za bolesť. Poukázal na definíciu sťaženia spoločenského uplatnenia s tým, že všetky definície prakticky kopírujú to, čo znalec uvádza v znaleckých posudkoch, teda, že bdelá kóma je trvalý následok vyvolaný škodou na zdraví a ide o sťaženie spoločenského uplatnenia ako následku. Okresný súd Trenčín zavádza, ak tvrdí, že znalec uviedol, že daná položka koma vigile je sprevádzaná bolesťou. Žiadny z výrokov znalca vo výsluchu o tom nesvedčí. Znalec sa až po niekoľkých otázkach zreteľne vyjadril, prečo priznal túto položku ako položku za bolesť, pričom jeho jedinou motiváciou bolo priznať poškodenému čo najvyšší možný počet bodov. Na priamu otázku, či je možné komu vigile označiť ako bolesť, znalec uviedol, že toto je terminus technicus, ktorý vymysleli ľudia spoza stola a nemá s medicínou vôbec nič spoločné. Museli to nejakým spôsobom ohodnotiť. Zákon je 40 rokov starý a nekoreluje so súčasnou dobou, ani výškou, ani kvalitou medicínskym poňatím, ale bohužiaľ niekto to musí opraviť. Znalec sa preto vo svojich odpovediach vôbec nevyjadril k tomu, či je komu vigile možné hodnotiť ako bolesť. Keďže sa súd prvej inštancie nevysporiadal s argumentáciou žalovaného, činí tento nedostatok rozsudok nepreskúmateľným. Namietal ďalej konštatovanie súdu prvej inštancie, že náhradu za bolesť a SSÚ je možné priznať na základe znaleckého posudku. Namietal údajnú existenciu rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 19Co/613/2013, ktorý nie je zverejnené na žiadnom z relevantných portálov. Poukázal ďalej na množstvo rozhodnutí súdu, ktoré vyvracajú tento postoj, a to rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 6Csp/28/2020, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 16Co/285/2018, Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6S/265/2013, Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23Co/42/2020, rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 8Co/225/2016. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na Nález ústavného súdu III.ÚS 341/2007, uchýlil sa k sudcovskej tvorbe práva, pričom porušil jeho právo na predvídateľnosť súdneho rozhodnutia. Poukázal na znenie ustanovenia § 3 ods. 2, § 4 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z., kedy súd prvej inštancie sa od tohto pomerne zrozumiteľného znenia právnej normy odchyľil, a teda vyložil ju kontra verba legis. Poukázal ďalej na výkladový princíp daného ustanovenia zákona, pričom mal za to, že lekár je povinný vydať lekársky posudok s tým, že nemôže byť na zodpovednosti žalovaného, že si poskytovateľ zdravotnej starostlivosti neplní svoje povinnosti uložené zákonom. Osoba, ktorej lekár odmietol vypracovať lekársky posudok, má v prípade odmietnutia vypracovania lekárskeho posudku možnosť obrátiť sa na orgány dozoru v zmysle zákona o zdravotnej starostlivosti a zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. V prípade, ak by došlo zo strany lekára k zmareniu možnosti uplatniť si náhradu škody voči zodpovednej osobe na súde, je poškodený oprávnený na podanie žaloby o náhrade škody voči poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. Ďalej sa zaoberal tvrdením súdu prvej inštancie, ktoré tkvie v tom, či je možné priznať náhradu na základe znaleckého posudku bez toho, aby tento spĺňal čo i len okrajovo podmienky zákona o náhrade. Poukázal na výklad zákona o náhrade, ako aj jednotlivé názory na danú problematiku zo strany súdov s tým, že podľa jeho názoru je zrejmé, že ani jeden z dvoch posudkov a ani bodové ohodnotenie nespĺňa náležitosti podľa zákona o náhrade. Poukázal na náležitosti lekárskeho posudku, ktoré sú upravené v § 7 a § 8 zákona o náhrade, ktoré nie je možné obísť ani § 9 a § 10 zákona o náhrade. Mal preto za to, že dokumenty znalca sú nepoužiteľné v prejednávanej veci, pretože znalecké posudky a bodové hodnotenie nie sú lekáorskými posudkami a bodové hodnotenie nespĺňa ani atribúty odborného vyjadrenia a nieto ešte znaleckého posudku. Žalovaný má preto za to, že bodové hodnotenie ako forma odborného vyjadrenia je nespôsobilý dôkaz na preukázanie sťaženia spoločenského uplatnenia a zároveň ide o znaleckú činnosť, ktorá nespĺňa formálne ani materiálne podmienky uvedené v zákone o znalcoch. Ďalej sa žalovaný v odvolaní zaoberal možnosťou ústneho zhojenia nedostatkov súkromného znaleckého posudku. Poukázal na jednotlivé články Civilného sporového poriadku s tým, že pokiaľ súd prvej inštancie poukazoval na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky pod sp. zn. II.ÚS 3020/2008, je absolútne neakceptovateľné, aby v súlade s princípom právnej istoty súd odvodzoval svoje názory od procesných pravidiel trestného práva z iného štátu ako je Slovenská republika. Žalovaný teda namietal, že výsluch znalca, ktorý by vypracoval súkromný znalecký posudok, nie nemožný, ale namietal to, že tento je možný len v prípade, ak znalecký posudok spĺňa podmienky podľa § 209 ods. 2 CSP. Keďže absencia vyhlásenia znalca o tom, že je si vedomý následkov nepravdivého znaleckého posudku, nemožno nahradiť v prípade súkromného znaleckého posudku jeho vyhlásením, nebolo možné postupovať podľa § 208 a nariadiť výsluch znalca. Žiadne z tvrdení znalca neobsahuje dostatočné odôvodnenie, prečo a z akého dôvodu pripísal takéto položky a v takej výške ako pripísal a jediným

rozhodujúcim dôkazom bol jeho výsluch, ktorý bol však nezákonným dôkazom. Týmto postupom súd prvej inštancie porušil právo žalovaného na spravodlivý proces. Namietal tiež aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania v zmysle § 153 ods. 2 CSP s prihliadnutím na dve námietky uvedené v záverečnej reči. Celá záverečná reč žiadnym spôsobom neprinášala nové skutkové tvrdenia, ale išlo o komplexné vyjadrenie k právnej stránke veci a znalci sa k právnej stránke veci neprináleží vyjadrovať. Čo sa týka položky 253 prílohy číslo 1 zákona o náhrade, je nepochybné, že znalec je znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie chirurgia, avšak chirurg neposkytuje znaleckú činnosť vo vzťahu k vážnym mozgovým poruchám po úraze hlavy. Túto činnosť poskytuje znalec v odbore neurochirurgia a tiež ani znaleckú činnosť vo vzťahu k vážnym duševným poruchám, pretože túto poskytujú znalci z odboru psychiatrie. Nie je pravdou tvrdenie okresného súdu, že znalec si prizval pri vypracovaní posudkov konzultanta. Znalec pri výsluchu uviedol že situáciu konzultoval s kolegami, ktorí sú neurológovia na kolegiálnej úrovni, pričom najdôležitejšia literatúra je 40-ročná prax. Súd prvej inštancie zjavne toto stotožňuje kolegiálnu debatu s pribratím konzultanta podľa zákona o znalcoch. Vo vzťahu k aplikácii § 9 ods. 7 zákona o náhrade mal za to, že súd prvej inštancie vykladá zákon o náhrade, pričom takýto výklad vykazuje svojvôľu zo strany okresného súdu a rezignuje na svoje zákonné povinnosti, a to vec právne posúdiť. Nemôže byť sporné, že náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytla za poškodenie toho istého orgánu mozgu. Ide o jeden a ten istý orgán a je tu preto obligatórna požiadavka zo zákona o náhrade, že ak dôjde k poškodeniu jedného orgánu, náhrada je zo zákona limitovaná. Súd prvej inštancie prichádza k úvahám a spochybňovaniu žalovaného, prečo vyhodnotil položku 225 ako položku, ktorú nemožno prekročiť bez toho, aby disponoval odbornými znalosťami. Poukázal na tú skutočnosť, že nepotrebuje vysokoškolské vzdelanie v odbore medicína, aby uviedol, že v rozmedzí položiek 223 až 232C je najvyšší počet bodov uvedený pri položke 225 a položke 231. Žalovaný preto nepotrebuje vysokoškolské vzdelanie v odbore medicína, aby vedel, že mozog je súčasťou nervovej sústavy a jednotlivé položky za poškodenie nervovej sústavy sú upravené v položkách 223 až 232C. Pokiaľ bolo ustálené, že došlo k poraneniu toho istého orgánu s tým, že tento je súčasťou nervovej sústavy, tak s poukazom na § 9 ods. 7 zákona o náhrade nie je možné za poškodenie tohto orgánu pričítať viac ako 420 bodov. Týmto konaním, kedy okresný súd priznal súčasne aj otras mozgu a rozdrvenie mozgového tkaniva, odignoroval limitáciu možnosti priznania bodov uvedených v § 9 ods. 7 zákona o náhrade. Mal preto za to, že týmto konaním okresný súd nesprávne právne vec posúdil a došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý v sebe zahŕňa princíp právnej istoty, t. j. účastníci konania očakávajú, že ich spor bude rozhodnutý na základe platných právnych predpisov a nie na základe ich ignorácie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

15. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý žiadal, aby Krajský súd ako súd odvolací, potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu ako vecne správny. Vo vzťahu k námietke premlčania uviedol, že pri právnom posúdení uplatneného nároku podľa § 440 Občianskeho zákonníka, plnením žalobkyne v prospech poškodeného za škodu, ktorú žalovaný spôsobil poškodenému konaním, za ktoré bol právoplatne odsúdený, vzniklo žalobkyňi nové originálne právo voči žalovanému. Zároveň je nutné akcentovať na skutočnosť, že žalovaný počas konania nenamietal premlčanie nároku žalobkyne voči jeho osobe. Preto má za to, že pri takomto právnom posúdení nie je významné, či vyplatila poškodenému premlčaný nárok, či a kedy bol poškodený spôsobilý podať predmetnú žiadosť a pod. Námietka premlčania nikdy nemohla byť zo strany súdu prvej inštancie vyhodnotená ako dôvodná, keďže ňou žalovaný namietal premlčanie nároku poškodeného voči žalobkyňi, ktorá pre toto konanie nemá žiadnu relevanciu. Súd prvej inštancie presvedčivo odôvodnil aplikáciu § 113 OZ. Zároveň sa nestotožnili s interpretáciou žalovaného, že dňom škodovej udalosti je zrejme, že za škodu zodpovedá žalobkyňa, a teda poškodenému začala plynúť premlčacia doba voči žalobkyňi. Preto vyslovila presvedčenie, že pred nadobudnutím právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku nebola a nemohla byť poškodenému zrejma zodpovednosť žalobkyne za škodu, čo je nevyhnutnou podmienkou pre uplatnenie nároku na náhradu škody. Preto mala za to, že súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal so žalovaným vznesenou námietkou premlčania. Čo sa týka námietok žalovaného vo vzťahu k priznaniu položky číslo 233 otras mozgu, tieto námietky sú úplne irelevantné, keďže nebolo pochybnosti o tom, že poškodený v súvislosti s udalosťou, ktorá sa udiala 03.10.2016, utrpel poškodenie zdravia, ktoré bolo kvalifikované ako otras mozgu tretieho stupňa. Okrem toho žalovaný počas celého trestného konania namietal znalecký posudok A. G. D., pričom najvyšší súd vo svojom odôvodnení konštatoval, že v rámci trestného konania nemá dôvod spochybňovať závery znaleckého posudku, ktoré zrozumiteľne a bez relevantných pochybností preukazujú rozsah poranení u poškodeného a jasný mechanizmus ich vzniku, a to vo vzťahu k obom skutkom pod bodmi 1 a 2. Inak povedané, predmetom posudzovania nároku žalobkyne nebolo a nemohla byť skutočnosť, či poškodený utrpel alebo neutrpel otras mozgu tretieho

stupňa, ale či tento vznikol jedine a výlučne v dôsledku protiprávneho konania žalovaného a či bolo možné hodnotiť poškodenie zdravia v tejto položke na hornej bodovej hranici. Vo vzťahu k položke číslo 225 súd prvej inštancie v bode 16 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa dostatočne vysporiadal so všetkými aspektami, ktoré ho viedli k priznaniu náhrady danej položky v plne uplatňovanom rozsahu. Čo sa týka námietok, kedy žalovaný považuje za najzávažnejší nedostatok uplatňovaného nároku to, že tento nie je uplatňovaný a preukazovaný na základe znaleckých posudkov a nie podľa lekárskeho posudku, žalobkyňa má za to, že súd prvej inštancie sa s touto námietkou riadne vysporiadal. Žalobkyňa počas celého konania zdôrazňuje, že touto žalobou si voči žalovanému neuplatňuje nárok na náhradu škody na zdraví podľa zákona č. 437/2004 Z. z., ale náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku vyplatenia náhrady škody poškodenému podľa § 64 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. Námietky žalovaného v tejto súvislosti nemajú žiaden vplyv na úspech žalobkyne v prejednávanej veci, keďže žalobkyňa pri uplatňovaní nároku aplikovala ustanovenie zákona č. 437/2004 Z. z. jedine pokiaľ ide o výpočet náhrady škody na zdraví, keďže neexistuje iný postup, ako škodu na zdraví vyčíslieť. Okrem toho je žalobkyňa toho názoru, že spoľahlivé preukázanie vzniku nároku na náhrady škody v tomto konaní inak, ako na podklade znaleckého posudku nie je možné, keďže znalecký posudok na rozdiel od lekárskeho posudku sa zaoberá aj otázkou mechanizmu vzniku konkrétnych poranení, čo je kľúčovou otázkou pre rozlíšenie, ktoré poranenia vznikli poškodenému následkom použitia hmatov, chvatov, úderov a kopov, a ktoré poranenia vznikli v dôsledku trestného činu žalovaného. Lekársky posudok teda vo všeobecnosti hodnotil zdravotný stav poškodeného a nehodnotí príčiny poškodenia zdravia. Jediným spôsobom, akým mohla teda žalobkyňa uniesť dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti nároku, je práve znalecký posudok. Okrem toho, spôsob, akým preukazuje svoj súkromnoprávny nárok voči žalovanému, je úplne bežný v civilnom sporovom konaní. Čo sa týka samotných náležitostí znaleckého posudku, pripustila, že znalecký posudok neobsahoval doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, avšak na rozdiel od žalovaného nevníma postup súdu ako problematický, keďže je zjavné, že išlo o formálny nedostatok s ohľadom na skutočnosť a s ohľadom na skutočnosť, že judikatúra slovenských súdov v tejto otázke absentuje, žalobkyňa má za to, že odkaz na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky pod sp. zn. II. ÚS 3020/08 bol plne relevantný. Výsluch znalca by nebol použiteľným dôkazom v tomto konaní za predpokladu, ak by sa súd prvej inštancie pred začiatkom výsluchu ani len nepokúsil zhojiť formálny nedostatok znaleckého posudku a nevyzval znalca na vyhlásenie o tom, že si je vedomý následku vedome nepravdivého znaleckého posudku. Preto výklad k ustanoveniu § 208 a § 209 CSP, ktorý prezentuje žalovaný, je podľa názoru žalobkyne príliš formalistický. Zároveň sa nestotožnil s názorom žalovaného ohľadom aplikácie sudcovskej koncentrácie konania. Postup súdu, pokiaľ ide o aplikáciu koncentrácie konania, bol správny, a preto by sa odvolací súd námietkami žalovaného formulovanými v bode C 7a C 8 nemal zaoberať, nakoľko sú irelevantné. Čo sa týka ne kvalifikovanosti znalca, zdôraznil, že tohto znalca nevybrala ani žalobkyňa ani poškodený, ale ide o znalca, ktorý bol ustanovený orgánmi činnými v trestnom konaní pre účely trestného konania s tým, že postup znalca bol súdmi posudzovaný v rámci trestného konania v troch stupňoch a neboli zistené žiadne pochybenia z jeho strany, ani prípadné prekročenie kompetencií. Je potom logické, že znalec A. G. D., ako znalec odvetvia chirurgie, ktoré sa prelína s odvetvím neurochirurgie, ktorý hodnotil poškodenie zdravia poškodeného na úrovni bolestného, a to aj v položkách, ktoré sa týkali poškodenia mozgu, bol oslovený aj na ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Zároveň žalobkyňa považuje výklad ustanovenia § 9 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z. za absurdný a popierajúci akékoľvek interpretačné metódy práva. Je pravdou, že toto ustanovenie upravuje maximálnu možnú výšku v prípade poškodenia toho istého orgánu, avšak toto ustanovenie je potrebné interpretovať v logickom kontexte. U poškodeného sa jednalo o viacnásobné poškodenie mozgu, pričom je zrejmé, že v položkách podľa prílohy č. 1 neupravuje stratu mozgu, a teda v tomto prípade ani nie je možné určiť toto zákonné maximum, keďže táto položka neexistuje. Nie je absolútne zrejmé, akým výkladom žalovaný dospel k záveru, že, keďže v rámci položiek týkajúcich sa poranení nervovej sústavy neexistuje položka, ktorá by stanovila vyšší počet bodov, nie je poškodenému možné priznať viac, ako je najvyšší počet bodov stanovený vo vzťahu k položkám týkajúcim sa poranenia nervovej sústavy. Mala za to, že záver súdu prvej inštancie je vecne správny a považuje preto nárok žalobcu za dôvodný s tým, že by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti, aby bol žalovaný zbavený akejkoľvek zodpovednosti za škodu, ktorú spôsobil.

16. K podanému vyjadreniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že nakoľko právny vzťah k prejednávanej veci bol posudzovaný podľa § 440 OZ, žalovanému zostali zachované všetky námietky, ktoré mohli byť spôsobilé vyvrátiť či oslabiť nárok poškodeného. V zmysle § 440 OZ a skutkového stavu, žalovaný mohol vzniesť námietku premlčania voči dvom právam. Mal možnosť namietať premlčanie nároku poškodeného voči žalobkyne a následne namietať regresné právo žalobkyne voči žalovanému.

Žalovaný nevzniesol námietku premlčania voči regresnému nároku, ale namietal premlčanie pôvodného vzťahu medzi poškodeným a ministerstvom spravodlivosti, ktoré je jednoznačne premlčané. Žalovaný tiež v odvolaní namietal nesplnenie podmienok v zákone o náhrade pre priznanie položky číslo 223 prílohy č. 1, pretože hmotnoprávnou podmienkou na priznanie položky otrasu mozgu je tá, že poškodená osoba bola okrem lekára, ktorý vypracoval lekársky posudok overený neurológom alebo chirurgom s pracoviskom, kde bol zranený, ošetrovaný. Preto nebola splnená hmotnoprávna podmienka na priznanie náhrady za túto položku. Okrem toho žalovaný pri priznaní položky 225 namietal skutočnosť, že koma vigile nie je možné priznať ako nárok za náhradu za bolesť, ale nárok za náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vzťah medzi sporovými stranami nie je vzťahom medzi poškodeným a škodcom, ale je vzťahom regresným. Nakoľko poskytovateľom náhrady v zmysle zákona č. 4/2001 Z. z. je štát, judikatúra, ktorú žalovaný v odvolaní použil, je relevantnou judikatúrou. Žalovaný opätovne uvádza, že vyvodzovať procesný postup z trestného práva inej krajiny s poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky je v kontraste so zásadou právnej istoty. Žalobkyňa sa snaží zľahčovať nedostatky znaleckých posudkov v prejednávanej veci a opätovne vyslovil presvedčenie, že nedostatky znaleckého posudku nebolo možné odstrániť jeho výsluchom. Rovnako, čo sa týka aplikácie sudcovskej koncentrácie konania zo strany žalovaného, nešlo o popretie skutkových tvrdení, ale išlo o právne vyjadrenie k veci, preto námietky uvedené v záverečnej reči nie sú novými prostriedkami procesnej obrany, a ktoré je možné aplikovať sudcovskú koncentráciu konania. Mal za to, že s prihliadnutím na tú skutočnosť, že bolo priznané bodové ohodnotenie vo výške 1560 za položku 253, nebude postačovať na stanovenie tak zásadného hodnotenia a prelínanie odvetvia úrazová chirurgia a súdneho lekárstva neurochirurgia a plastická chirurgia, pretože na také vysoké bodové ohodnotenie sa vyžaduje riadne posúdenie úrazu osobou na to oprávnenou. Čo sa týka aplikácie § 9 ods. 7 zákona o náhrade, žalobkyňa asi ušlo pozornosti, že zákon o náhrade rozlišuje dve možnosti straty orgánu, a to stratu anatomickú, teda úplnú stratu orgánu, ktorá by v prípade mozgu znamenala smrť, ak však existuje aj možnosť funkčnej straty orgánu, pričom zákon o náhrade tieto pojmy rozlišuje. V prípade skutkového stavu je možné hovoriť, že v prípade poškodeného došlo k funkčnej strate orgánu s tým, že v kontexte § 9 ods. 7 zákona o náhrade je nutné vyložiť tak, že hodnotenia pri poškodení zdravia sa sčítavajú, no v prípade jedného orgánu sa sčítavajú len do výšky hodnotenia za stratu anatomickú a funkčnú. Ide o pomerne jednoduchý výklad zákona s použitím pravidiel formálnej logiky. Preto zotrval na svojom tvrdení, že žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 378 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 CSP.

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj odvolania dospel k záveru, že dôvody napadnutého rozsudku sú správne, logické, zákonu zodpovedajúce, a preto odvolací súd na ne v plnom rozsahu odkazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom konania, dostatočne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia, nenechal priestor pre vznik pochybností, prečo nárok, uplatnený žalobcom je dôvodný, správne sa vysporiadal so zistenými skutkovými okolnosťami, tieto správne vyhodnotil a vo veci v konečnom dôsledku aj správne rozhodol.

19. Odvolacie námietky žalovaného možno zhrnúť pod dve zásadné námietky. Prvou je vznesená námietka premlčania nároku poškodeného voči žalobcovi, z čoho následne vyplýva, že nie je daná jeho zodpovednosť za vzniknutú škodu, pretože za túto zodpovedá štát. Druhý okruh námietok spočíval v spôsobe, akým súd prvej inštancie dospel k samotnej výške náhrady škody voči jeho osobe, teda k spôsobu dokazovania pred súdom prvej inštancie formou znaleckého posudku.

20. Otázkou premlčania sa súd prvej inštancie zaoberal v bode 11 svojho rozhodnutia s tým, že vykonaným dokazovaním je nepochybne preukázané, že k škodovej udalosti dochádza dňa 03.10.2016, v dôsledku ktorej prebiehalo trestné konanie, v rámci ktorého bola F. E. ako matka poškodeného tomuto ustanovená za opatrovníčku a to uznesením Okresného súdu Trenčín, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.12.2016. Matka poškodeného si v trestnom konaní riadne uplatnila náhradu škody voči žalovanému podľa počtu bodov, ktoré stanovil znalec v znaleckom posudku titulom zranení jej syna a navrhla, by bol žalovaný zaviazaný v odsudzujúcom rozsudku na túto náhradu škody. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.10.2010, bol žalovaný uznaný za vinného s tým, že opatrovníčka poškodeného

bola odkázaná s nárokom na náhradu škody na civilné konanie. Následne uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23.06.2021, bola ustanovená D. E. (poškodenému) opatrovníčka v osobe jeho matky, ktorá bola oprávnená v jeho mene podať žalobu na súd a zastupovať ho v civilnom konaní pre priznanie nároku na náhradu škody. 06.10.2021 bolo Ministerstvu spravodlivosti doručené podanie, označené ako žiadosť o oznámenie stanoviska k mimosúdne uspokojeniu nároku zo dňa 29.03.2021, ktorým F. E., zastúpená advokátom, požadovala oznámenie, či je ministerstvo ochotné mimosúdne uspokojiť nárok poškodeného na náhradu škody spolu vo výške 75.055 eur. Ďalej je nepochybné, že ministerstvo spravodlivosti rozhodnutím zo dňa 15.12.2021 poškodenému poškodenie nepriznalo, pretože jeho žiadosť bola podaná po uplynutí zákonnej lehoty v zmysle § 15 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. Listom zo dňa 12.05.2022 ministerstvo spravodlivosti oznámilo žalovanému, že posúdilo nárok na náhradu škody v zmysle § 64 zákona č. 4/2001 Z. z. Za túto škodu zodpovedá štát s tým, že bude uhradená celkovo škoda vo výške 65.166 eur titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobca náhradu škody plnil na základe bodového ohodnotenia znalcom dňa 29.08.2019 a znaleckého posudku zo dňa 17.04.2017.

21. Faktom je, že v zmysle § 111 OZ zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Občiansky zákonník vychádza zo zásady, že premlčacia doba nemusí uplynúť u toho istého subjektu. Jej plynutie má slúžiť na prospech jeho právneho nástupcu, inak povedané, ak premlčacia doba ohľadne konkrétneho práva dlhu medzi veriteľom a dlžníkom začala plynúť, zmena v ich osobách nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Pri zmene subjektov sa právnomu nástupcovi započítava tá časť premlčacej doby, ktorá uplynula už jeho právnomu predchodcovi. Právny nástupca subjektu určitého práva alebo povinnosti preberá toto právo alebo povinnosť v stave, v akom sa tieto nachádzali v okamihu zmeny subjektov a je pritom nerozhodné, z akého dôvodu k tejto zmene subjektov došlo. Čo sa týka premlčania regresného postihového práva existujú dva modely prechodu práva na postihovateľa s tým, že podľa francúzskeho a nemeckého modelu pôvodné právo veriteľa voči dlžníkovi nezaniká splnením záväzku postihovateľom, ale trvá aj naďalej a postihovateľ, ktorý splnil veriteľovi, do tohto práva iba vstupuje, čo nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Rakúsky model stanovuje, že splnením postihovateľa veriteľovi zaniká záväzkový vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, a preto postihovateľ do tohto vzťahu nemôže vstúpiť, avšak prislúcha mu právo na refundáciu za splnenie dlhu. V takomto prípade začne plynúť nová premlčacia doba. Pokiaľ teda ide o postihové právo, Občiansky zákonník prevzal riešenie rakúskeho práva, z čoho teda vyplýva, že splnenie formálne vlastného a materiálne cudzieho dlhu zakladá vznik subrogačného postihu proti dlžníkovi. To znamená právo na refundáciu poskytnutého plnenia. Splnenie dlhu formálne aj materiálne vlastného dlhu zakladá následný postih proti škodcovi, teda právo na náhradu škody.

22. Súd prvej inštancie správne uzatvoril, že nárok poškodeného na náhradu škody nebol v čase jeho výplaty žalobcom premlčaný, preto lebo v trestnom konaní voči žalovanému ako osobe, ktorá škodu spôsobila, bola ustanovená poškodenému matka ako opatrovníčka právoplatne dňa 02.10.2017, ktorá si v tomto konaní uplatnila nárok v mene poškodeného voči žalovanému. Faktom je, že tak neurobila voči žalobcovi, z čoho teda vyplýva, že uplatnením nároku na náhradu škody poškodeným voči jednému zodpovednému subjektu automaticky nedochádza k spočívaniu premlčacej doby týkajúcej sa druhého subjektu. Podstatné pre posúdenie danej veci je tá skutočnosť, že s prihliadnutím na zdravotný stav poškodeného, ktorý sa nachádza v bdelej kóme, je nutné na plynutie premlčacích dôb aplikovať ust. § 113 OZ, tak ako to urobil súd prvej inštancie, preto, lebo tento je neschopný uplatňovať si riadne svoje právo na náhradu škody. Keďže však ustanovenie opatrovníčky poškodenému v trestnom konaní sa vzťahovalo len na uplatnenie práv poškodeného v tomto konaní, nebol rozsah oprávnenia opatrovníčkou poškodeného vymedzené predmetným uznesením na uplatnenie práva voči štátu ako inému subjektu. Zo znaleckých posudkov je nepochybné, že k poškodeniu zdravia poškodeného D. E. došlo dňa 03.10.2016 s tým, že tento sa od tohto momentu nachádza v bdelej kóme, teda prakticky vegetatívnom stave a s prihliadnutím na jeho zdravotný stav, ktorý pretrváva od tohto momentu až doposiaľ, poškodený sám trvalo nie je schopný uplatňovať si svoje práva.

23. Je nutné konštatovať, že ust. § 113 OZ je jednou z výnimiek pravidelného behu premlčacích dôb, resp. modifikáciou jej behu tak, aby pri právach osôb, ktoré nie sú schopné samé uplatňovať svoje práva a môžu tak urobiť len prostredníctvom zákonného zástupcu, nedošlo k ujme v dôsledku behu premlčacích dôb práve pre obdobie, kedy zákonného zástupcu nemajú. Zákonným zástupcom v zmysle tohto ustanovenia je osoba vykonávajúca právne úkony za osobu, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkon rozhodnutím súdu podľa § 10 ods. 1 OZ, avšak rozhodnutie súdu o pozbavení spôsobilosti

má konštitutívne účinky, to znamená, že táto osoba stráca ex nunc schopnosťou vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a povinnosti. Nezisťuje, teda nedeclaruje sa už existujúci právny stav, avšak v prejednávanej veci je nepochybné, že bez ohľadu na takéto rozhodnutie je osoba poškodeného, ktorá nebola pozbavená spôsobilosti na právne úkony v takom fyzickom a duševnom rozpoležení, že nie je schopná k právnym úkonom. To znamená vo vzťahu k námietke zo strany žalovaného, že aj v prípade, ak osoba, ktorá nie je pozbavená k spôsobilosti na právne úkony, avšak preukázateľne s prihliadnutím na svoj zdravotný stav nie je spôsobilá k právnym úkonom, táto nemá zákonného zástupcu, uplatní sa ust. § 113 OZ, ktorým je pokryté obdobie predchádzajúce, to znamená, ak v dôsledku poruchy, ktorá je nielen dočasná, vyvstala potreba zákonného zastúpenia. Suma sumárum, pokiaľ v prejednávanej veci poškodený v dôsledku protiprávneho úkonu na strane žalobcu sa stal osobou, ktorá preukázateľne podľa výsledkov znaleckého dokazovania nie je schopná vykonávať právne úkony a uveďovať si dôsledky svojho konania, pričom sa jedná o poruchu trvalého rázu bez nádeje na zlepšenie do budúcnosti, týmto okamihom stráca poškodený spôsobilosť vykonávať platné právne úkony. Preto v zmysle § 113 OZ platí, že pokiaľ ide o práva osôb, ktoré musia mať zákonného zástupcu alebo o práva proti týmto osobám, premlčanie nezačne, pokiaľ im zástupca nie je ustanovený. Týmto ustanovením zákona sa súd prvej inštancie dôsledne riadil a odôvodnil v bode 11 svojho rozhodnutia, prečo nepovažuje nárok poškodeného za premlčaný, preto lebo potom, ako bola poškodenému v trestnom konaní ustanovená opatrovníčka, táto si svoje právo riadne voči žalovanému uplatnila, došlo potom následne k spočínaniu plynutia premlčacej doby, po skončení právoplatného trestného konania v tomto pokračovala, avšak po právoplatnom skončení trestného konania bolo opätovne potrebné počkať na rozhodnutie opatrovanského súdu, ktorým bola opätovne ustanovená za opatrovníčku pre poškodeného za účelom uplatnenia práva na náhradu škody titulom občiansko-právneho nároku voči žalovanému a následne si v zákonom stanovenej premlčacej dobe svoje právo riadne u žalobcu uplatnila, pričom vyplatením tohto nároku zo strany žalobcu zanikol záväzkový vzťah medzi veriteľom a dlžníkom a od jeho momentu začala plynúť nová premlčacia doba voči žalovanému. Keďže s prihliadnutím na ust. § 113 OZ poškodenému mohla začať plynúť premlčacia doba ustanovením opatrovníčky v osobe jeho matky, to znamená v júni 2021, ktorá uplatnila u žalobcu právo na náhradu škody podaním zo dňa 13.10.2021, potom bol nárok uplatnený v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, plynúcej od 24.06.2021, teda včas. Žalobca preukázateľne škodu poškodenému uhradil 25.05.2022, a týmto dňom prešlo na neho regresné právo voči žalovanému a od tohto momentu mu začala plynúť osobitná premlčacia lehota na refundáciu poskytnutého plnenia. Preto námietka žalovaného ohľadom premlčania daného nároku nie je dôvodná.

24. Ďalšie námietky zo strany žalovaného spočívali v spôsobe vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie a predovšetkým smerovali k znaleckému posudku, ktorý v konaní predložil žalobca ako dôkaz preukazujúci výšku nároku, ktorého sa domáhal voči žalovanému. V prejednávanej veci je nepochybné, že hodnotenie dôkazov môže urobiť len súd, ktorý ich vykonal. Základom hodnotiaceho postupu sudcu okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré formuluje do základných logických zásad. Daná právna vec je nepochybne vec sporová, v ktorej sa uplatňuje prejednávací zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť sporu za to, že v konaní neboli preukázané tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnutie vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej a v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že táto skutočnosť nebola preukázaná vôbec. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena, ako aj nositeľa dôkazného bremena. Preto s prihliadnutím na koncentráciu konania táto má predstavovať efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania.

25. Námietky žalovaného smerovali predovšetkým k znaleckému posudku, ktorý v konaní predložil žalobca. S týmito námietkami sa dôsledne vysporiadal súd prvej inštancie tým spôsobom, že znalca, ktorý daný posudok vyhotovil, predvolal, na pojednávaní s ním prebral všetky rozhodné skutočnosti žalovaným, na ktoré znalec poskytol zodpovedajúce vysvetlenie. S prihliadnutím na jednotlivé námietky

zo strany žalovaného odvolací súd poukazuje v prvom rade na to, že žalovaný pred súdom prvej inštancie uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a netrvá na vykonaní ďalšieho dokazovania, prípadne nariadení ďalšieho znaleckého dokazovania, ktoré pôvodne žiadal. Za týchto okolností teda bolo potrebné vychádzať z posudku, ktorý bol vo veci predložený žalobcom na preukázanie dôvodnosti jeho nároku voči žalovanému. Čo sa týka jednotlivých námietok vo vzťahu k znaleckému posudku, s týmito všetkými sa dôsledne súd prvej inštancie vysporiadal v bodoch 14, 15, 16, 18, 19, 20, ako aj 21 napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a zároveň z hľadiska procesnej ekonomiky na ne poukazuje, pretože nemá voči nim žiadne výhrady. Samotnú výšku potom v konečnom dôsledku súd prvej inštancie správne ustálil v bode 17 svojho rozhodnutia, kde presne vyčíslil jednotlivé nároky na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré boli predmetom daného sporu, s prihliadnutím na príslušné ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z., ktoré stanovujú, akým spôsobom sa má upraviť výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

26. Čo sa týka námietok ohľadom nesprávneho hodnotenia dôkazov podľa § 191 CSP platí, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Z ust. § 207 ods. 1 veta prvá CSP vyplýva, že ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Podľa § 209 ods. 1 CSP súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd. Aj pokiaľ ide o hodnotenie znaleckého posudku alebo dôkazu, platí, že pravidlá hodnotenia dôkazov sú upravené v článku 15, ako aj v § 191 CSP a spravujú sa teóriou voľného hodnotenia dôkazov. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva zákon. Pri hodnotení znaleckého posudku vo všeobecnosti je prijímaný záver, že hodnoteniu nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti. Súd hodnotí len presvedčivosť posudku, pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/41/2010, 4Cdo/255/2021). Súd prvej inštancie mal teda k dispozícii znalecký posudok, ktorý bol vyhotovený pre účely trestného konania s tým, že tento posudok predložil v spore ako dôkaz žalobca. Následne, ako bolo vyššie uvedené, znalca predvolal a pri výsluchu dôsledne rozobral jednotlivé nároky, ktoré z neho vyplývali v prospech poškodeného. Za stavu, kedy žalovaný žiadny iný dôkaz nenavrhol, odvolací súd sa prikláňa k záverom súdu prvej inštancie, že všetky nároky zo strany žalobcu boli riadne preukázané a sú dôvodné.

27. Pokiaľ žalovaný ďalej poukazoval na množstvo rozhodnutí súdu, ktoré vyvracajú postup súdu prvej inštancie vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu a lekárskeho posudku, a to na jednotlivé rozhodnutia okresných a krajských súdov v tomto kontexte, odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za ustálenú rozhodovaciu prax treba predovšetkým považovať rozhodnutia a stanoviská publikované v zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky vydané Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01.01.1993 v pôvodnom názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikatórne prekonané), ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor alebo výnimočne aj na jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutie najvyššieho súdu a názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy je treba do ustálenej rozhodovacej praxe zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, vydané Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31.12.1992, ako aj rozhodnutia zverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ a rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR a ČSR a SSR, vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986, pokiaľ sú stále použiteľné najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu a neboli prekonané neskoršou judikatúrou. Napokon vzhľadom na článok 2 ods. 2 CSP je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax považovať aj rozhodovaciu prax z ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie.

28. Preto s poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia, na ktoré poukazoval vo svojom odvolaní žalovaný, nespĺňajú definíciu ustálenej rozhodovacej praxe, a preto na ne odvolací súd ďalej neprihliadal. Nie je pravdou, že by sa súd prvej inštancie uchýlil k sudcovskej tvorbe práva a porušil právo na predvídateľnosť súdneho rozhodnutia, pretože súd prvej inštancie zameral celé svoje dokazovanie na

obsah znaleckého posudku, ktorý v prejednávanej veci predložil žalobca. Možnosť vyvrátenia záverov tohto posudku, prípadne unesenia dôkazného bremena o opaku žalovaný v konaní nevyužil, nakoľko žiaden dôkaz na vyvrátenie týchto tvrdení nepredložil, a pokiaľ v konaní polemizoval s jednotlivými závermi znalca, jedná sa len o polemiku bez vecného odôvodnenia.

29. Vo vzťahu k týmto námietkam odvolací súd dodáva, že z Nálezu ústavného súdu III.ÚS. 341/2007 vyplýva, že súd môže, ba dokonca sa musí od doslovného znenia právneho kontextu odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov (článok 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvôle, arbitrárnosti a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.

30. Pokiaľ teda žalovaný v prejednávanej veci namietal tú skutočnosť, že žalobca svoj nárok preukazoval znaleckým posudkom, avšak mal byť v prejednávanej veci vyhotovený v prvom rade lekársky posudok, odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že faktom je, že z ust. § 7 zák. č. 437/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou preukázania výšky náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je vypracovanie a predloženie lekárskeho posudku podľa § 7 a 8 citovaného zákona. Zároveň je však nutné konštatovať, že právna úprava lekárskeho a znaleckého posudku sa nachádza v rôznych právnych predpisoch, zatiaľ čo lekárskeho posudku sa venuje zákon o bolesti a sťažení spoločenského uplatnenia, znalecká činnosť spolu s podstatnými náležitosťami znaleckého posudku je upravená v zák. č. 382/2004 Z. z. Ďalším podstatným rozdielom je osoba, ktorá je oprávnená vypracovať lekársky posudok a ktorá je oprávnená vypracovať znalecký posudok. V prípade lekárskeho posudku je to posudzujúci lekár, ktorý je posledným ošetrovujúcim lekárom s tým, že znalecký posudok je oprávnený vyhotoviť znalec, tzn. fyzická alebo právnická osoba splnomocnená štátom na vykonávanie znaleckej činnosti, ktorá je zapísaná v zozname znalcov a splnila ďalšie podmienky na zápis do zoznamu znalcov (§ 5 a nasl. zák. č. 382/2004 Z. z.). Súčasne, na rozdiel od posudzujúceho lekára pri vypracovaní lekárskeho posudku znalec nemusí byť ošetrovujúcim lekárom osoby, ktorej sa má posúdenie týkať, dokonca nie je vylúčené, aby hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia vypracoval len na základe poskytnutej zdravotnej dokumentácie týkajúcej sa poškodenia zdravia. Už z charakteru znaleckej činnosti vyplýva, že ide o špecializovanú odbornú činnosť vykonávanú znalcom, ktorý zložil odbornú skúšku v danom odbore alebo v odvetví. Súčasne znalec pri zápise do zoznamu znalcov musí aktívne vykonávať prax v odbore, ktorý je predmetom jeho činnosti najmenej 7 rokov. Zákon kladie na osobu znalca podmienky, ktoré musí spĺňať nielen pri zápise do zoznamu znalcov, ale tieto musia trvať počas výkonu znaleckej činnosti. Preto možno konštatovať, že kým posudzujúci lekár v lekárskom posudku len bodovo ohodnotí bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, znalecký posudok môže obsahovať nielen bodové hodnotenie bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia, ale tiež sa znalec vyjadruje aj k iným odborným otázkam vymedzeným zadávateľom, ktorých objasnenie si vyžaduje špeciálne odborné znalosti, vedomosti a zodpovedajúcu kvalifikáciu v určitom odbore. Preto z toho vyplýva logicky požiadavka na vysokú mieru profesionality a zodpovednosti znalca pri vyhotovení a predkladaní znaleckého posudku. Je preto nutné konštatovať, že znalecká činnosť má interdisciplinárny charakter, etabluje sa ako forma poznávania, ktorá využíva metódy vedeckého skúmania. Činnosť znalca je využívaná najmä z toho dôvodu, že predstavuje dôležitý prostriedok dôkazného práva, ktoré je často z hľadiska objektívneho rozhodovania nenahraditeľný pre náležité zistenie skutkového stavu. Preto námietky zo strany žalovaného, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie bral do úvahy znalecký posudok a nie lekársky posudok s poukazom na vyššie uvedené, neobstoja.

31. Ako bolo vyššie uvedené podstatná ďalšia časť odvolacích námietok zo strany žalovaného spočívala v spôsobe bodového ohodnotenia zo strany znalca v rámci jednotlivých položiek, pričom ako bolo vyššie uvedené odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, ktorý sa zaoberal mechanizmom vzniku poškodenia na strane poškodeného a ako aj jednotlivými bodovými položkami, ktoré boli vysvetľované v rámci pojednávania pred súdom prvej inštancie a konkrétne sa týmito zaoberal bode 14, 15, 16 a samotnou výškou v bode 17 napadnutého rozsudku a ďalšími námietkami v bode 18 a 19 ako aj 20 napadnutého rozsudku, vrátane neskorého vznesených námietok v bode 21 svojho rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, a zároveň na ne odkazuje.

32. Preto s poukazom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti, teda vo výroku I., vrátane výroku o náhrade trov

konania ako vecne správne potvrdiť, nakoľko súd prvej inštancie z výsledkov vykonaného dokazovania vyvodil správne skutkové závery, na ktoré aplikoval správne právne normy s tým, že námietky žalovaného v prejednávanej veci boli nedôvodné.

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, 2 CSP, kedy v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi bola priznaná plná náhrada trov konania voči žalovanému, ktorý úspech vo veci nemal.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).